Rok IV. Piątek dnia 14 Lipca 1922 roku. №. 157.

Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO SPOŁECZNO LITERACKI

Prenumerata wynosi z odbieraniem w Administracji miesięcznie 400 mk„ z odnoszeniem i przesyłką pocztową 450 mk. Ceny ogłoszeń: pierwsza strona za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce 160 mk„ druga i trzecia 140 mk., czwarta 120 mk. za wiersz nonparelowy. Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 140 mk. za wiersz, Nekrologi po marek 140 za wiersz. Drobne ogłoszenia, po 40 marek za wyraz. Ogłoszenia zagraniczne o 100 % droższe.

Cena 20 mk.

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa ul. N. P. Marji 41, otwarta codziennie od g. 9 rano do 7 w. Telegraf. „Kurjer—Częstochowa". Telefon 4. Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca. Na zasadzie uchwał Zjazdu Zw. Prasy prowincjonalnej, wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Tajemnicza ręka.

Co mówi wojewoda Rymer? — Wstrzymywanie transportów żywnościowych. — Skutki rządów p. Sliwińskiego.

KATOWICE, 13.7 (tel. wł.) Wojewoda Rymer nie kryje swego niezadowolenia, iż **poważne trudności piętrzą się w dziedzinie — aprowizacji G. Śląska,** skutkiem niezrozumiałej dla województwa Katowickiego **taktyki rządu w Warszawie**.

„Uważa się nas w Polsce — mówił wojewoda Rymer — ciągle jako za zagranicę(!!!) transporty zaś kolejowe z żywnością, przeznaczone dla G. Śląska, **zatrzymuje się na granicy,** a ja daremnie urguje rząd, wysyłam umyślnego delegata, wagony stoją gdzieś pod Sosnowcem i to wagony z mąką, która wśród upałów obecnych może się już zepsuła...

Kto zna stosunki na Górnym Śląsku, ten wie, że **spokój i normalna praca** na naszym terenie zależną jest od kwestji aprowizacyjnej i drożyzny.

Do Warszawy trudno jest się dotelefonować, linja **całemi dniami zajęta jest rozmowami paskarzy".**

—

(Przyp. Red.) Z powyższego przedstawienia rzeczy jasno wynika, iż mamy tu do czynienia **z celową podziemną robotą żywiołów antypaństwowych,** które przez wstrzymywanie transportów kolejowych z żywnością pod Sosnowcem chcą wywołać niezadowolenie i strajki w polskiej części G. Śląska. Jest to zbrodnicza **agitacja „tajemniczej ręki",** agitacja, godząca w podwaliny gospodarcze G. Śląska.

Cóż na to powie **rząd „twardej" ręki** p. Sliwińskiego, który jeszcze urzęduje in statu domisjoni?!..

Zamordowanie redaktora „Kurjera Poznańskiego".

Padł z ręki Niemca.

POZNAŃ. Wczoraj po godz. 10 przed południem przybył do redakcji „Kurjera Poznańskiego" niejaki T. Trzebiatowsky, lekarz-dentysta z Torunia i prosił o rozmowę z naczelnym redaktorem, d rem Bolesławem Marchlewskim. Wobec tego, że p. Marchlewskiego nie było w lokalu redakcyjnym, Trzebiatowsky czekał nań go w pokoju przyległym do gabinetu p. Marchlewskiego. Wracającego z drukarni p. Marchlewskiego prosił Trzebiasowsky o rozmowę, na co Marchlewski zgodził się słowami:

— Dobrze, ale krótko.

Na to odpowiedział Trzebiatowsky:

— To nie będzie trwało długo.

Potem wszedł do pokoju p. Marchlewskiego, gdzie zaszęła się między nimi rozmowa, spoczątku spokojna, tocząca się bez świadków. Wkrótce jednak rozmowa zamieniła się w sprzeczkę i przebywający w przyległym pokoju współpracownicy redakcyjni usłyszeli podniesiony głos p. Trzebiatowsky'ego i słowa ś. p. Marchlewskiego: „Proszę wyjść". Bezpośrednio po tem padły dwa strzały rewolwerowe.

Gdy obecni weszli do pokoju, zastali leżącego **na ziemi p. Marchlewskiego,** który otrzymał dwie rany w piers powyżej serca. Udzielono mu natychmiast pierwszej pomocy lekarskiej i duchowej. Pomoc lekarska była bezskuteczna, gdyż po kilku chwilach Marchlewski zmarł.

Tymczasem wśród zamieszania morderca zdołał zbiec i aresztowano go dopiero na placu Wolności. Miał on przy sobie nabity rewolwer parabellum.

Trzebiatowsky jest z zawodu dentystą, mieszkającym w Toruniu. Znany był w kołach politycznych i dziennikarskich Księstwa i Pomorza jako jednostka ekscentryczna, dziwak i manjak. Przed dwoma tygodniami mniej więcej zasądzony został na 3 miesiące więzienia za obrazę dr. Marchlewskiego, zarzucił bowiem „Kurjerowi Poznańskiemu" i „Słowu Pomorskiemu" wysługiwanie się żydom. Morderstwo zatem należy uważać za akt zemsty osobistej.

S. p. dr. Bolesław Marchlewski, który liczył 38 lat życia, był jednym z najznakomitszych dziennikarzy, opierającym swą pracę na poważnem wykształceniu ogólnem zawodowem. Ostatnio był lektorem prawa prasowego na Uniwersytecie Poznańskim. Od kilku lat piastował godność prezesa syndykatu dziennikarzy. Sp. Marchlewski położył ogromne zasługi za czasów niewoli jako organizator ruchu narodowo-demokratycznego. Był wybitnym publicystą, który podniósł wydawnictwo „Kurjera Poznańskiego" na wysoki poziom. Jako człowiek i obywatel cieszył się ogólną sympatją.

W 1919 r. pojechał do Paryża, biorąc czynny i niezmiernie wydatny udział w pracach delegacji polskiej na konferencji.

Był oprócz tego jednym z najwybitniejszych członków Stronnictwa Narodowej Demokracji b. dzielnicy pruskiej, a potem członkiem Rady Naczelnej Związku Lud. Narodowego.

Kim jest morderca.

POZNAŃ. Morderca ś. p. Bolesława Marchlewskiego, Trzebiatowsky, przebywając w czasie wojny w Toruniu wykorzystywał swoje polskie nazwisko i **prowadził działalność germanofilską,** propapagujące politykę ugodową. Po powstaniu w b. zaborze pruskim wziął sobie za zadanie osłabienie prądu koalicyjnego na kresach zachodnich, wydając broszurki i odezwy w kiepskim polskim języku, w którym **propagował ideę zbliżenia polsko-niemieckiego na gruncie antysemickim.**

Silny kolportaż broszur tych i gazet, jako też widoczne tendensje odwrócenia uwagi społeczeństwa poznańskiego i pomorkiego od niebezpieczeństwa niemieckiego, wskazują, iż Trzebiatowsky działał zgodnie z życzeniami Niemiec.

W ostatnich miesiącach roku ubiegłego Trzebiatowsky skierował swe ataki przeciw „Kurjerowi Poznańskiemu" i „Słowu Pomorskiemu", rozlepiając w Poznaniu i Toruniu odezwy, zaczynające się od słów: „Kurjer Poznański" i „Słowo Pomorskie" na usługach żydoalicji!" Redakcje obydwu tych pism wystąpiły ze skargą do sądu przeciw Trzebiatowsky'emu o oszczerstwo.

W pierwszych dniach lipca rozprawa sądowa wykazała oszczerczy charakter zarzutów i Trzebiatowsky został skazany na 3 miesiące więzienia.

Wiadomości polityczne.

Położenie wewnętrzne.

Na wczorajszem posiedzeniu Komisji Głównej blok prawicy i centrum rozporządzał 217 głosami, blok lewicy 209 głosami. Przyjęto 217 głosami wniosek posła Skulskiego, że Komisja Główna przystąpi do desygnowania premjera, jeżeli p. Naczelnik Państwa nie skorzysta z prawa inicjatywy. Lewica wstrzymała się od głosowania. We środę na godzinę 10 rano p. Naczelnik Państwa zaprosił do Belwederu na konferencję p. Marszałka i p. Skulskiego, celem wyjaśnienia wątpliwości, jaką p. Naczelnikowi Panstwa nasunęła wczorajsza uchwała Komisji Głównej.

Położenie międzynarodowe.

W Niemczech odkrywają teraz codzienne nowe składy broni. Pokazuje się, że całe Niemcy są formalnie zasiane bronią i amunicją w takiej ilości, że wystarczyłyby ona na uzbrojenie miljonów żołnierzy. Gdyby nie zamordowanie Rathenau'a Niemcy po dawnemu prowadziłyby podwójną grę, twierdziłyby, że są rozbrojone i równocześnie czekałyby na chwilę odpowiednią, by rzucić się na Europę i podpalić ją tak, jak podpaliły ją przed 8-iu laty.

Generał Le Rond o Górnym Śląsku.

Współpracownik „Rzeczypospolitej" rozmawiał z gen. Le Rondem natychmiast po jego przybyciu do Paryża.

Gen. powiedział, że jest bardzo zadowolony ze sposobu ewakuowania wojsk międzysojuszniczych i szczęśliwy z rozwiązania trudności oraz doprowadzenia swego dzieła do końca.

Gen. Le Rond z oburzeniem zaprotestował przeciwko częstokroć powtarzanym pogłoskom, jakoby ludność G. Śląska pod rządami Komisji Międzysojuszniczej cierpiała.

Polityczne zachowanie się Polski było bardzo pokojowe. Ciężkie położenie wywoływały bandy niemieckie. Przy tej sposobności generał podkreślił nadzwyczajny spokój, z jakim polscy mieszkańcy G. Śląska przyjmowali wszelkie zarządzenia Komisji Międzysojuszniczej i jak spokojnie odbywało się objęcie przyznanych Polsce obszarów.

Stanowisko śląskiej N.P.R.

Przeciwko matactwom klubu sejmowego.

Najsilniejszą organizację dzielnicową NPR. posiada na G. Śląsku. Wypadki warszawskie odbiły się na Śląsku donioslem echem, a jakie stanowisko zajęła o na świadczy następujący telegram:

Naczelne władze dzielnicy śląskiej NPR. wczoraj w Katowicach powzięły uchwałę następującą:

1) Cała taktyka Klubu Sejmowego NPR. nie odpowiada uchwałom rady naczelnej stronnictwa i sprzeciwia się wyraźnie zasadom narodowym i chrześcijańskim;

2) Władze naczelne dzielnicy śląskiej NPR. wzywają klub sejmowy, aby zerwał z taktyką dotychczasową, aby poparł kandydaturę Wojciecha Korfantego, jeżeli takowa będzie postawiona na prezesa rady ministrów, ewentualnie, aby udzielił poparcia każdemu rządowi, wyłonionemu ze stronnictw narodowych i umiarkowanych—w przeciwnym razie dzielnica Śląska NPR. grozi wyodrębnieniem się ze stronnictwa.

Możliwość gabinetu Kucharzewskiego.

WARSZAWA, 13.7 tel. wł. — Według otrzymanych w ostatniej chwili wiadomości, możliwe jest utworzenie gabinetu kompromisowego z p. Kucharzewskim na czele.

Program święta w Katowicach.

KATOWICE. Tel. wł. Program uroczystości przyłączenia G. Śląska do Rzeczypospolitej jest następujący: W sobotę d. 15 bm. odbędzie się we wszystkich miastach garnizonowych capstrzyk i pochód z pochodniami. W niedzielę dn. 16 bm. rano o godz 7 i pół w Katowicach powitanie delegacji i gości z Poznania i Krakowa. O godz. 8 powitanie przedstawicieli rządu i sejmu ustawodawczego. Na dworcu obecni będą wojewoda Rymer i przedstawiciel władz wojskowych, oraz miejscowych. O godz. 9 msza polowa w parku Kościuszki, gdzie zgromadzi się ludność całego powiatu katowickiego, i delegacje gmin całego obszaru polskiego G. Śląska. Mszę celebrować będzie delegat biskupi ks. prałat Kapica, poczem kazanie uroczyste wygłosi ks. dr. Kubina. Następnie odbędzie się dekoracja powstańców przez gen. Szeptyckiego orderami „Virtuti Militari" i „Krzyżem Walecznych" poczem nastąpi właściwa uroczystość przejęcia G. Śląska przez rząd centralny w postaci podpisania uroczystego aktu przejęcia. Następnie zostanie wygłoszony szereg przemówień. Poczem marszałek sejmu wręczy obraz, ofiarowany przez sejm ustawodawczy sejmowi śląskiemu. W dalszym ciągu nastąpi wręczenie p. Korfantemu przez delegację warszawską adresu. — Dalej wyruszy na miasto pochód i odbędzie się defilada przed ministrem spraw wojskowych, działaczami górnośląskiemi, oraz przedstawicielami rządu. Następnie przedstawieni zostaną rządowi członkowie władz wojewódzkich poczem odbędzie się obiad. Po koncercie ludowym w parku Kościuszki rozegrają drużyny Katowice i Wilno match footbalowy. Na zakończenie uroczystości odbędzie się raut, na który zaproszeni będą przedstawiciele rządu, sejmu i wojskowości i społeczeństwa katowickiego. Wieczorem nastąpi odjazd gości do Warszawy.

Ciekawe wiadomości.

— 2-go sierpnia rozpocznie się w Moskwie 12-ty zjazd partji komunistycznej, poświęcony głównie polityce zagranicznej i propagandzie komunizmu.

— Rząd grecki zamierza powołać pod broń nowe roczniki celem podjęcia nowych działań wojennych przeciw kemalistom w Małej Azji.

— Anatol France odpowiedział listownie Maksymowi Gorkiemu na prośbę o interwencję w sprawie procesu eserów. France zgadza się z żądaniami Gorkiego.

— Z Moskwy donoszą, że sowiety oskarżają obecnie pierwszą grupę podsądnych eserów o współpracę z konstytuantą rosyjską w Paryżu. Donoszą też, że rząd niezadowolony z przebiegu procesu, udzielił przewodniczącemu trybunału Krylence nagany i polecił Trockiemu, Dzierżyńskiemu i Kamieniewowi zbadanie procesu.

Nacz. Państwa chce godzić prawicę z lewicą!

Jest to powodem nowej zwłoki. — Naczelnik Państwa zamierza wysunąć na premiera p. Skulskiego.

(Od specjalnego sprawozdawcy sejmowego „Kurjera Częstochowskiego“.)

WARSZAWA, 13 7. — **Naczelnik Państwa sprawił dziś wszystkim stronnictwom wielką niespodziankę.**

Nikt w kołach politycznych nie wierzył, aby Naczelnik Państwa chciał podjąć inicjatywę we wskazaniu kandydata na premiera, po obaleniu jego poprzedniego kandydata p. Sliwińskiego.

Stronnictwa lewicowe były nawet oburzone z powodu wniosku postawionego wczoraj na Komisji Głównej, który zwracał się do Naczelnika Państwa z zapytaniem, czy zechciałby skorzystać z przysługującego mu prawa inicjatywy. Poseł Rataj, jak wynika z dziś ogłoszonego stenogramu, wykrzyknął nawet oburzony:

„Naczelnik Państwa byłby bez wstydu, gdyby teraz wziął inicjatywę w rękę“.

Tymczasem Naczelnik Państwa zaprosił wczoraj pana marszałka Sejmu i posła Skulskiego do siebie na konferencję w sprawie przesilenia rządowego i oświadczył im, że nie może stanąć ani po stronie lewicy, ani prawicy, uważając powstanie gabinetu zarówno lewicowego jak prawicowego za rzecz szkodliwą dla wewnętrznego spokoju w państwie i dlatego **gotów jest podjąć się pośrednictwa między prawicą i lewicą i doprowadzić do stworzenia gabinetu i kompromisowego,** który nie oznaczałby zwycięstwa ani jednej, ani drugiej strony w Sejmie.

Życzenie Naczelnika Państwa wywołało olbrzymie wrażenie w kołach sejmowych. Stronnictwa umiarkowane, mimo, że sceptycznie zapatrują się na próbę Naczelnika Państwa doprowadzenia do porozumienia między prawicą i lewicą, jednakże chcąc złożyć dowód dobrej woli i wiary w szczerość intencji Naczelnika Państwa zgodziły się na propozycję Naczelnika Państwa, na pośrednictwo między niemi a stronnictwami lewicowemi.

Natomiast w kołach lewicowych inicjatywa Naczelnika Państwa wywołała ogromne wzburzenie i głośne w kuluarach wyrazy niezadowolenia.

O godzinie 12 w południe na skutek zaproszenia Naczelnika Państwa udał się do Belwederu marszałek Trąmbczyński i odbył z panem Naczelnikiem Państwa 1 godzinną konferencję. Przedmiotem konferencji była kwestja postawiona przez Naczelnika Państwa, jak należy rozumieć wczorajszą uchwałę Komisji Głównej. Pan marszałek oświadczył, że wniosek komisji jest zgodny z uchwałą sejmową z dnia 16 czerwca i nie ogranicza Jego kompetencji, wobec czego Naczelnik Państwa może swobodnie skorzystać z przysługującego mu prawa inicjatywy.

Pan Naczelnik Państwa odpowiedział, że rozumie wniosek wczorajszy Komisji Głównej, jako podstawę podjęcia się pośrednictwa między lewicą i prawicą i że jest gotów do wszczęcia akcji w tym kierunku, musi jednak uprzedzić, że zajmie to dość dużo czasu. **Wkońcu wyraził życzenie rozpoczęcia konferencji z przywódcami stronnictw sejmowych.**

Pogłoski o gabinecie Skulskiego.

WARSZAWA, 13. 7. (Tel. wł.) W związku z podjętą przez Naczelnika Państwa próbą porozumienia między prawicą i lewicą poczęły krążyć wieczorem w Sejmie pogłoski o **możliwem wysunięciu przez Naczelnika Państwa, jako kandydata na premiera posła Skulskiego** i utworzenia przez niego gabinetu centrowego.

Kronika.

Chór na uroczystość do Katowic. Chóry mieszane kościoła Św. Rodziny, złożone z 60-ciu osób pod kierunkiem p. J. Kowalskiego wykonają utwory religijne podczas uroczystego obchodu w Katowicach w dniu 16-ym bm. Członkowie proszeni są o przybycie na dwie próby ostatnie, które się odbędą we czwartek i piątek o godz. 8-ej wiecz.

Uroczystości połączenia G. Śląska w Częstochowie.

Jak już donosiliśmy, uroczystość rozpocznie się w sobotę t. j. 15 Lipca r. b. o godz. 7 wiecz. zbiórka na placu Magistrackim. Proszone są o przybycie dla wzięcia udziału w tej uroczystości: Sz. Duchowieństwo, wojsko, wszystkie Stowarzyszenia, cechy, korporacje (bez sztandarów), i mieszkańcy Częstochowy. Instytucje, cechy, stowarzyszenia przygotują wieńce z zieleni skromne bez wstęg i napisów dla złożenia na grobach poległych przez delegacje. Po sformowaniu pochodu, na czele którego niesiony będzie krzyż z chorągwiami kościelnemi, sztandarem powstańców, idą delegacje z wieńcami w porządku przybycia na plac, duchowieństwo, władze, komitet. Porządek utrzymuje Straż Ogniowa. Procesja przy orkiestrze grającej pieśni religijne uda się na grób powstańców na cmentarzu św. Rocha. Tam zostanie odprawione przez ks. prałata Nassalskiego nabożeństwo żałobne za poległych. Przemówienie wygłosi ks. Giebartowski, „Salve Regina“ zakończy obrzęd religijny, poczem salwa karabinów. Następnie „Lutnia“ wykona pienia odpowiednie. Przy dźwiękach marsza żałobnego „Chopina“ złożone zostaną wieńce na mogiłach. Na zakończenie odegraną zostanie „Rota“. Pochod powraca i rozwiązuje się na placu Magistrackim.

Niedziela, dn. 16 Lipca r. b. o godz. 9 rano zbiórka na Jasnej Górze przed szczytem, a więc: cechy, stowarzyszenia i korporacje, przybędą ze sztandarami wprost na Jasną Górę. O g. 9 i pół uroczysta Msza św., odprawiona przez ks. przeora O. P. Markiewicza. Po Mszy św. słowo Boże wygłosi O. Pius Przeździecki.

W razie niepogody nabożeństwo odbędzie się na Wielkim Kościele.

Ponieważ zbyt krótki czas nie pozwolił przygotować się do poświęcenia kamienia węgielnego pod pomnik dla poległych za Ojczyznę wyłania się komitet budowy pomnika, który przystąpi do pracy nad budową i zebraniem funduszów.

Po nabożeństwie formuje się pochód, który uda się na ul. Parkową i Centralną w celu przemianowania ich na ul. Lubliniecką i Śląską, poczem na placu Magistrackim rozwiązuje się.

Podczas nabożeństwa przygrywać będzie orkiestra Namysłowskiego.

Proszeni są wszyscy, którzy mają wziąć udział w nabożeństwie i pochodach o punktualne przybycie w oznaczonych godzinach.

W dn. 16 Lipca odbędzie się znaczek na korzyść powstańców Górnośląskich. Nie wątpimy, że społeczeństwo nasze tak zawsze ofiarne, gdy chodzi o dobrą sprawę poprze tak piękny cel przez liczniejsze datki. Panie proszone są o pomoc przez wzięcie udziału w kweście ulicznej i zapisywanie się w sklepie „Janina“ p. Białkowskiej, II Aleja 37.

Akcja przedwyborcza.

We środę w lokalu Stow. Kupców Polskich odbyło się zebranie przedstawicieli kilku stowarzyszeń miejscowych, zainicjowane przez Stow. Kupców Polskich dla wysłuchania referatów przybyłych z Warszawy pp.: Wartalskiego i adw. Chełmińskiego, delegatów centrali Stow. Kupców Polskich w Warszawie.

Mniejwięcej przed rokiem w Poznaniu odbył się zjazd kupiectwa. Między innemi powzięto wówczas uchwałę, by kupiectwo polskie wytężyło wszystkie swe siły w czasie wyborów do Sejmu, a to celem szerszego uwzględnienia czynnika gospodarczego w pracach nowego Sejmu. W myśl tego Stow. Kupców Polskich w Warszawie zamierza utworzyć Centralny Komitet Wyborczy odrodzenia gospodarczego Polski.

Odpowiednie przemówienia wygłosili pp. Wartalski i Chełmiński.

Przewodniczył obradom p. S. Smuga w towarzystwie asesorów pp. T. Dużyńskiego, adw. R. Zawadzkiego, J. Więcławskiego, Kosiarskiego i Misiorowskiego. Po przemówieniach delegatów z Warszawy wywiązała się dyskusja. Przemawiali pp. Misiorowski, B. Hoffman, Goltz B. Rylski i inni. Zaznaczyć należy, iż aczkolwiek stronnictwa polityczne na zebraniu tem nie były reprezentowane, to jednak wśród obecnych dała się zauważyć najgorętsza sympatja dla Związku Lud. Nar., który właśnie sprawy gospodarcze omawia najszerzej ze wszystkich stronnictw, wiedząc, że po wygranej walce o niepodległość, przyszła kolej na wywalczenie w Polsce silnych podstaw ekonomicznych.

Posiedzenie Rady miejskiej Dziś o godz. 7 i pół odbędzie się posiedzenie Rady miejskiej.

Cegiełki wawelskie podrożały. Kierownictwo robót restauracyjnych na Wawelu ogłasza, że opłata za cegiełkę wawelską od dnia 1-go sierpnia br. wynosić będzie 100 tys. mk.

Żniwa. W okolicach Częstochowy już się rozpoczęły żniwa. Urodzaj tegoroczny zapowiada się b. dobrze, pomimo że nie było deszczów.

Sprostowanie. W związku z notatką w n-rze 155 „Kurjera“ p. t. „Żądania kelnerów“ zaznaczyć należy, że przedstawione pracodawcom petycje nie zawierały żądania otrzymywania płacy za dnie wychodnie, ani też wydawania w dnie te jedzenia.

Żywy inwentarz. Według dokonanego spisu przez Główny Urząd statystyczny, województwo kieleckie posiada 261,699 koni. Na 100 mieszkańców przypada 10,3 konia.

Likwidacja Głównego Urzędu Wywozu i Przywozu. Jak się dowiaduje „Kurjer“, Ministerjum przemysłu i handlu w myśl poprzedniego postanowienia zlikwidowało z dniem 1 lipca r. b. Główny Urząd Przywozu i Wywozu, tworząc na jego miejsce specjalny wydział w centrali ministerjum. Przejmie on funkcje tego Urzędu. Wydział liczy 23 urzędników.

Przesyłki listowe poza godzinami urzędowemi. Z dniem 1 lipca 1922 roku wprowadzono na całym obszarze Rzeczypospolitej przyjmowanie poleconych przesyłek listowych także poza godzinami urzędowemi, przepisanemi dla ich nadawania.

Przyjmowanie poleconych przesyłek listowych po za godzinami urzędowemi, odbywać się będzie w urzędach pocztowo telegraficznych oznaczonych przez dyrekcję poczt i telegrafów.

O uruchomieniu służby powyższej dotyczące urzędy zawiadomią publiczność ogłoszeniem, wywieszonem w poczekalniach urzędów.

Za każdą poszczególną poza godzinami urzędowemi przyjętą polecona przesyłkę listową nadawca oprócz zwykłych, taryfowych należytości znaczkami pocztowemi składa gotówką do rąk urzędnika pocztowego osobną taryfową opłatę.

Podrożenie telefonów. Od d. 1 lipca r. b. na całym obszarze Rzeczypospolitej obowiązują nowe opłaty za przyłączenie i przeniesienie aparatów telefonicznych.

Olbrzymi pożar w Kłobucku.

12 rodzin pozostało bez dachu.—Straty miljonowe.

Coraz częściej w okolicy Częstochowy wybuchają pożary.

Niedawno pisaliśmy o pożarze, który nawiedził gm. Miedźno, Wieluń i inne okoliczne miasteczka i wsie.

Onegdaj zaś wybuchł w Kłobucku olbrzymi pożar, który z gwałtowną szybkością przenosił się z zabudowania na zabudowanie, tak, iż w krótkim czasie stanęło w ogniu 12 zabudowań. Na ratunek przybyły straż z Kłobucka i okoliczne.

W ogniu spłonął żywy i martwy inwentarz. Straty poszkodowani obliczają na miljony.

Dwanaście rodzin pozostało bez dachu nad głową.

Pożar. W domu nr. 3 przy ulicy Prostej w składzie farb, należących do Moszka Koplowicza, wybuchł pożar wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem. Pożar stłumiony został przez straż ogniową. Wypadku z ludźmi nie było.

Pożar z podpalenia.

Aresztowanie podpalacza.

We wsi i gm. Kamyk u gospodarza Antoniego Wójcika powstał z podpalenia pożar, który zniszczył Wójcikowi stodołę, a następnie przeniósł się na sąsiednie i zniszczył pięć stodół. Winny podpalenia Józef Duda, zam. we wsi i gm. Kamyk został aresztowany i przesłany do Sędziego Śledczego I rew. w Częstochowie. Ogólne straty wynoszą 4.000.000 mk.

Matka — morderczynią. We wsi Złochowice, gm. Opatów znalezione zostały zwłoki noworodka płci męskiej. Jak ustalono, sprawczynią mordu była Franciszka Desperek, zam. w tejże wsi. D. aresztowano i przesłano do Sędziego Śledczego.

Handlarz denaturowanym spirytusem. Nieznany osobnik spostrzegłszy we wsi Cyganka, gm. Panki, patrolujących policjantów, rzucił paczkę i uciekł. Jak się okazało paczka ta zawierała denaturowany spirytus w pęcherzu i tytuń w liściach.

Kradzież. Helenie Prymczuk zam. przy ul. Spadek nr. 2 na Ostatnim Groszu skradziono bieliznę i jeden dywan z mieszkania niezamkniętego na ogólną sumę mk. 34.000. Poszkodowana o kradzież podejrzewa zam. w tymże domu Aleksandra, Jana, Mikołaja i Józefa Bejkow.

Aresztowanie fałszerza pieniędzy.

Puszczał w obieg fałszywe niemieckie pieniądze.

Przy ul. Kordeckiego, około domu nr. 33, zatrzymany został Wojciech Czarnecki zam. w Ostrowie przy ul. Zdunowskiej nr. 1 (Księstwo Poznańskie). Jak się okazało Cz. puszczał w obieg fałszywe banknoty niemieckie. Podczas dokonanej rewizji osobistej w Komisarjacie przy zatrzymanym odnaleziono ogółem 63 banknoty po 50 mk. niemieckich i 9 banknotów po 1000 mk., czyli na ogólną sumę 11.600 mk. Oskarżonego przesłano do Sędziego Śledczego II rewiru.

Tam, gdzie przemawiał przed 1900 laty Chrystus.

Ciekawe odkrycie.

Jak donoszą pisma zagraniczne, udało się członkom jerozolimskiego towarzystwa archeologicznego odkryć szczątki kamieni w synagodze w Kafarnaum, na których Dhrystus przed ograągło 1900 laty stał przed tłumem wiernych i mówił swe wzniosłe słowa.

Odkrycie to stoi w związku z wykopaliskami. Kafarnaum było już bowiem od dłuższego czasu kupą ruin i gruzów nad brzegiem galilejskiego morza.

Jest po dziś dzień tajemnicą, dlaczego miasto stało się ruiną. Dopiero teraz podczas przeprowadzenia badan archeologicznych stwierdzono, że zniszczenie miasta pozostaje w związku z trzęsieniem ziemi, które prawdopodobnie nastąpiło w tym samym dniu, co i w Palestynie całej, gdy

Chrystus został przybity do krzyża.

W Nowym Testamencie Kafarnaum wymieniane jest jako miejsce, gdzie Chrystus kilkakroć przemawiał i czynił tu cuda rozliczne.

Po dzis dzień położenie miasta było jeszcze kwestją wątpliwą. Pewnem było tylko, że leżało na zachodnim brzegu morza i posiadało rozmiary dzisiejszych odkrytych ruin.

Legendy, które w nadzwyczajny sposòb przechowały się po dziś dzień wśród tamtejszego ludu, wskazywały, że miasto wznosiło się na wzgórzu, zwanem dziś przez Arabów Tell Humm, na którem widoczne były jakieś zwaliska miasta, tembardziej, że nie jest pewnem, czy wogóle ta praca będzie kontynuowana. Obok bowiem prac ściśle archeologicznych, opracowywany jest tu równocześnie pewien plan, polegający na lepszem zaopatrzeniu całej Palestyny w wodę. Jeśli ten plan miałby być urzeczywistniony, wtedy Kafarnaum musiałoby się znaleźć pod wodą, czyli na wieczne czasy stałoby się niedostępnem dla badaczy starożytności

Morze Galilejskie bowiem miałoby się stać tym olbrzymim rezerwoarem wodnym, przyczem powierzchnia morza musiałaby być podniesiona o jakieś piętnaście metrów, a wtedy przesmyk, na którym wznosi się starożytne Kafarnaum, skryłby się na sześć do dziesięciu metrów pod wodą.

Zdaleka i zbliska.

Straszny wybuch prochowni w Rzeszowie.

Donoszą o wybuchu prochowni w Rzeszowie dnia 11 b. m. o godzinie 8 ej wieczorem.

W prochowni znajdowały się składy pocisków do dział cieżkiego kalibru, które następnie zaczęły eksplodować wyrzucając odłamki na daleką przestrzeń. Okoliczność ta uniemożliwia wszelki ratunek ze strony wojska i straży ogniowej, którzy musieli cofnąć się w obawie przed stratami.

Na miasto padają pociski ciężkich dział wywołując straszny popłoch.

Na razie nie można ustalić ani rozmiarów, ani przyczyn katastrofy, również nie wiadomo ile ofiar wybuch pociągnął za sobą.

W samym mieście szkód większych niema, natomiast wieś Powiczna położona najbliżej miejsca katastrofy została zupełnie zniszczona przez wybuchy pocisków, oraz przez pożar, które wznieciły padające granaty.

Władze wojskowe zarządziły dochodzenie, które dotąd nie przyniosło rezultatu. Prawdopodobnie wybuch nastąpił skutkiem nieostrożności jednakże nie jest wykluczona możliwość zamachu.

— **Kto nabywa Teatry stołeczne.** Podpisanie ostatecznej umowy o sprzedarż i kupno Teatrów Stołecznych nastąpi za kilka dni.

Na mocy tej umowy nowonabywcy: p. W. Kawecka, jej mąż p. Wielogłowski i hr. Czarnecki z Poznania płacą 125 miljonòw za teatry „Nowości" i „Komedja" oraz ponoszą wszelkie koszta, związane z prowadzeniem teatrów od dnia 1 sierpnia.

Koszta te wyniosą sumę około 60-iu miljonów marek.

Wyjaśnienie tajemnicy.

PODPALACZKA

będzie powieścią w „Kurjerze Częstochowskim".

Od krańca do krańca Częstochowy przez dzień wczorajszy rozlegało się

grozą przejmujące słowo Podpalaczka!

Tysiące osób goniło tajemniczy samochód, z którego niewidzialna dłoń rozrzucała białe kartki

Natychmiast po ukazaniu się „Kurjera"

do Redakcji zgłosiło się wiele osób z różnemi rozwiązaniami zagadki. Większość twierdziła, iż wyraz „Podpalaczka" jest zapowiedzią jakiegoś znakomitego obrazu który demonstrowany będzie w jednym z kin.

Trafną odpowiedź nadesłał najwcześniej p. Tadeusz Karszewski.

Rozwiązanie tajemnicy brzmiało:

Do Szanownej Redakcji „Kurjera Częstochowskiego"

Tajemnicze słowo „Podpalaczka" jest tytułem powieści, którą zamierza drukować poczytny „Kurjer Częstochowski".

Oczekuję z niecierpliwością na moje 10 tys. mk. nagrody i ukazanie się powieści w odcinku „Kurjera"

Niechaj dzięki swej ruchliwości zyska „Kurjer" nowych 10,000 abonentów.

Z uszanowaniem
Tadeusz Karszewski.

Istotnie

„Podpalaczka" jest tytułem niezwykle interesującej powieści.

Pan Tadeusz Karszewski proszony jest tedy o zgłoszenie się do Administracji „Kurjera" po odbiór mk. 10.000.

„Podpalaczka" ukaże się po raz pierwszy w numerze niedzielnym „Kurjera"

i odtąd trzymać będzie w ciągłem napięciu uwagę Szan. Czytelników, jest bowiem powieścią, która przez swą niezwykłą treść

działa porywająco na umysł czytelnika.

Celem uprzystępnienia najszerszym warstwom zapoznania się z treścią tej przepięknej powieści,

ofiarujemy bezpłatnie

od dnia 15 b. m. do końca lipca „Kurjer Częstochowski" tym wszystkim, którzy wniosą natychmiast prenumeratę za m. sierpień w kwocie mk. 500.

— **Ceny artykułów spożywczych w Warszawie.** Wciąż nie ustają narzekania licznych mieszkańców stolicy na nierówne ceny produktów pierwszej potrzeby w tej lub innej dzielnicy.

Tak, np. funt mięsa siekanego w jatkach przy rzeźni na ul. Solec kosztuje mk., podczas kiedy funt takiego mięsa w śródmieściu, jak np. w jatkach na rynku przy ul. Ordynackiej lub. przy ul. Koszykowej wynosi tylko 350 mk. Podobnie dzieje się i z wieloma innymi artykułami spożywczymi, jak chleb jajka, mleko, których ceny w Warszawie bywają różne, a różnice znaczne.

— **93 sprawy o jedno mieszkanie.** Niejaki Rafał Gerkowicz zajmował przed paru laty pięciopokojowy lokal w Warszawie na ulicy Lwowskiej pod Nr. 3. Wzięty do wojska Gerkowicz zdezerterował, a wraz z nim rodziną, pozostawiając lokal pod opieką ojczyma, niejakiego Weintala.

Ten ostatni z racji tego sprzedał znów swe mieszkanie na Marszałkowskiej i wprowadził się na ul. Lwowską do mieszkania po dezerterze—Gerkowiczu. Jednak Urząd mieszkaniowy wdał się w tę sprawę i cały lokal zarekwirował na rzecz por. Jabłońskiego, przybyłego z Rosji wraz z liczną rodziną.

Por. J. wprowadził się tam i odtąd rozpoczynają się jego iście tantalowe męki.

Weintal zobowiązał się pisemnie, że po upływie miesiąca z pokoju się usunie—nie dotrzymał jednak tego i przy pomocy kupca z Włocławka, Kanała zaczął w najrozmaitszy sposób szykanować por. Jabłońskiego, wnosząc nań skargi do wszelkich istniejących władz cywilnych i wojskowych. Dość powiedzieć, że w krótkim czasie na por. Jabłońskiego podano przesyło 30 skarg. Horoną tego wszystkiego była skarga do Sądu Pokoju 9 okręgu, żądająca eksmisji Jabłońskiego. Powództwo to jednak Sąd oddalił.

Por. Jabłoński zaś wniósł do tego Sądu skargę o usunięcie niespokojnego sąsiada. Sąd uznając prośbę Jabłońskiego za dostatecznie umotywowaną, po zbadauiu szeregu świadków, postanowił p. Weintala wyeksmitować.

Por. Jabłoński toczy już walkę z upartym Weintalem od 3 lat, miał z nim ogółem 93 sprawy i wydał z tego powodu podobno 1,750,000 mk.

Ostrożny.

— Franio obmyj ręce przed obiadem bo dziś ma przyjść do nas na obiad wujko Henryk.

— A jezeli nie przyjdzie?

Tabela loterji państwowej.

(nieurzędowa).

Trzecia klasa. — Drugi dzień.

Główniejsze wygrane.

Mk. 200,000 nr. 93532.

Mk. 50,000 nr. nr. 6877 69144.

Mk. 25,000 nr. nr. 13919 28291 98745

Mk. 20,000 nr. nr. 7147 86268.

Mk. 15,000 nr. nr. 24906 48154.

Mk. 10,000 nr. nr. 36820 38820 52659 55076 72402 86178.

Mk. 8,000 nr. nr. 7474 9631 20311 31799 38751 37320 41408 69588

Mk. 5,000 nr. nr. 121 3889 8950 4226 11329 14587 17859 21321 28864 25264 25645 26300 28714 31162 38584 41979 43214 48248 559'9 59704 59739 62848 70005 71734 71997 74061 74887 76288 77460 79864 85406 89797 91102 91265 93920.

TEATR „ODEON“ — Program od środy dn. 12-go do soboty dn. 15 go Lipca 1922 r. Tylko przez 4 dni!

Panie, Panowie, Panienki...

Kto chce to może spróbować swe zdolności na płótnie każdego wieczoru przy zdjęciach filmowych w 6-ciu aktowej tryskającej humorem farsie

ze słynną artystką polską w roli głównej uroczą

MIA MARĄ

TEATR **PARYSKI**

ul. Panny Marji 19.

Program od środy 12 lipca i dni następnych.

Dla młodzieży dozwolone.

Najpotężniejszy amerykański serjowy obraz wytwórni „Universal Film Manufacturing Co L-td“ w New-Jorku

„Czerwona Rękawiczka“

4-ta Serja

sensacyjnego amerykańskiego dramatu w 6 aktach p. t.

OCALENIE PRZED ŚMIERCIĄ

Akcja rozgrywa się w krajach południowo zachodnich Ameryki.

Wraz ze streszczeniem pierwszych trzech serji stanowi oddzielną całość.

W roli głównej najodważniejsza artystka na świecie **MARJA WALCAMP.**

KINO „NOWY“

Program od czwartku 13 do soboty 15 lipca włącznie.

Tylko 3 dni! Sensacyjny dramat w 5 aktach Tylko 3 dni!

Hrabia Żebrak

wielkiej wytwórni węgierskiej „Stat-Film.“

Nad programi ? ? ?

—Anons:—

W następnym programie „Synalek paskarza się żeni“. farsa pełna humoru.

STÓJ i POMYŚL!

firma „WYGODA“

II ga Aleja № 39.

Sprzedaje wszelkiego rodzaju obuwie najnowszych fasonów po cenach — — następujących: — —

Męskie lakiery od 14 – 17.000 mk.
„ Brązowe od 10 — 14 500 mk.
„ Chrom. Giemz. „ 9.500 do 11.500 mk.
„ Pantofle 15 proc. taniej.
„ Płócienne od 3 800—7000. mk.
„ Ranne od 1800 — 4200 mk.
„ Sandały w najlepszym gatunku po mk. 4,200.

Damskie wysokie: Brązowe od 11 – 15000.
„ „ czarne giemzowe 10—12.000.
„ „ Białe od 7 — 8.000.
„ Pantofle lakiery od 10.500—14.000.
„ „ Zamszowe „ „
„ „ Brązowe od 10 — 12.000.
„ „ Giemzowe od 7.500—9000.
„ Prunelki od 4.500—7.500.
„ Białe od 2.200 do 6.000.
„ Szare płócienne od 2.200–4.500.
„ Ranne od 1600 — 4.200.
„ Sandałki po mk. 4.000.

Dziecinne buciki brązowe oraz sandałki w najlepszym gatunku. Przyjmuje obstalunki i wykonywam solidnie

firma „WYGODA“

w Częstochowie II-ga Aleja nr. 39

Właściciel J. Sztybelman.

Lekarz-dentysta

Gustawa Bugajer-Bem

ul. Piłsudskiego № 17.

Przyjmuje codziennie od 9-ej rano do 1-szej po poł. i od 3-ej do 7-ej :- wieczór. :-:

Czy chcesz być piękną?

pozbyć się bez śladu. piegów, opalenizny i zmarszczek na twarzy? Używaj cudownego kremu metamorfoza

„PIEGOL“

z przepisu D-ra St. Martin w Paryżu. Żądać w aptekach i składach aptecznych.

Chrześcijańska Fabryka Mydła

„DOBOSZ“

w Częstochowie

ulica Warszawska № 37.

poleca najlepsze mydło zawierające od

63°/₀ do 66°/₀ tłuszczu

Niebywała okazja!

Z powodu zmiany interesu

zupełna wyprzedaż

GOTOWEGO OBUWIA!!

Przyjmuje obstalunki wykonywam szybko Robota solidna. Ceny niskie.

Czesław Tromczyński

Kościuszki 17, lewa oficyna parter.

Przekonać się każdy może!

że tylko w

Magazynie Bławatnym p. f.

Kornberg i Szumacher

w Częstochowie I Aleja № 11

w podwórzu parter vis-a-vis bramy

nabyć można w wielkim wyborze po najtańszych cenach

Trykotiny, jedwabie, wełny, bostony, zefiry koszulowe, płócienka, kołdry pikowe i bajowe, serwety, ręczniki

oraz białe płótna wszelkich firm

po cenach fabrycznych!

Djagnostyczno-leczniczy

Gabinet Rentgenowski

Dr. Arnold Bram

Częstochowa, Kościuszki № 1.

Telefon № 450.

Aleksander Jaxa Dębicki

Geometra przysięgły

Kościuszki № 1, mieszkania 3.

Na mocy upoważnienia Ministerjum Robót Publicznych i Głównego Urzędu Ziemskiego, przyjmuje parcelacje, Komassacje, podziały pastwisk i inne pomiarowe roboty.

Każdy Oszczędza

kto stale robi swe zakupy u

J. RZĄSIŃSKIEGO

w Częstochowie Kościuszki 19 a

poleca: trykotiny, jedwabie gładkie i deseniowe, wszelkie towary do wypraw ślubnych, cze-su-cza i alpaga marynarkowa, korty, materjały roletowe, płaszcze i ręczniki kąpielowe oraz inne sezonowe nowości.

Każdy się może przekonać!

Lecznica Lekarsko-Dentystyczna i Laboratorjum zębów sztucznych

Lekarzy-dentystów

ARTURA BRONIATOWSKIEGO i MARKA GRÜNA **Częstochowa** ul. Panny Marji (I Aleja) Nr. 8.

Przyjmują codziennie od 9-ej rano do 7 wiecz.

DOKTÓR

PAWEŁ BRONIATOWSKI

ul. Panny Marji 21 (obok teatru Paryskiego)

choroby weneryczne i skórne

Przyjmuje od 9 — 12 i od 4 — 7 po poł. Panie od 12 — 1 w południe.

Lekarz dentysta

Michał Grejniec

ul. Panny Marii (I Aleja) № 10.

Przyjmuje codziennie od 9-ej rano do 1 po poł od 2—7 wiecz. Telefon 250.

GOSPODYNI

Osoba inteligentna poszukuje zajęcia, w mieście lub na wsi jako gospodyni, znająca się dobrze na wiejskim i miejskim gospodarstwie. Długoletnia praktyka. Posiada chlubne świadectwa. Oferty w Redakcji „Kurjera“ pod **S. K.**

Wolne posady.

Zarząd Dóbr Spasów poszukuje **praktykanta gospodarczego z niższą szkołą rolniczą zaraz i praktykanta do gorzelni od 15-go września, na posadę może reflektować tylko Polak. Odpis świadectw załączyć pod poniższym adresem: Zarząd dóbr Spasów, poczta Tartaków stacja kolejowa Sokal.**

Prawnik zdemob. oficer W. P. pozostający bez środków do życia prosi o jakiekolwiek zajęcie. zgłoszenia pod: „Oskar“ do Redakcji „Kurjera Częstoch.“

Służąca umiejąca gotować, czysta, przyzwoita i chętna do pracy, potrzebna Nowa 34.

Sklep II-ga Aleja Nr. 35 wraz urządzeniem i towarem do sprzedania lub też przyjmę wspólnika lub zarządzającego z kaucją. Wiadomość tamże w sklepie Rozencwajga.

Dziewczynka może być do dziecka, umiejąca reperować i szyć. Wiadomość w Administracji „Kurjera“.

Młocarnia 60. Prasa do słomy. Sikawki pożarne okazyjnie do sprzedania u inż. Dawidowicza Aleja 31.

Znaleziona bransoleta srebrna jest do odebrania za zwrotem kosztów ogłoszenia. P. Żak ul. Kilińskiego 6.

Różne sita, rafy, siatki druciane, tkane i kręcone na ogrodzenia do parkanów, bufetów i okien wyrabia Władysław Scibirowski. Rynek Wieluński 32, telefon 324.

Zgubiono Zaświadczenie Demb. 18 p. Ułan. Pomorskich z legitymacją krzyża walecznych—14395 wraz z papierami na imię Franciszek Flaczyński.

Redaktor i Wydawca: **Adam Paciorkowski.**

Odbito w Drukarni „UDZIAŁOWEJ“